

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaš, rekla, mafijs in denar pa upravnistvu. Rokopisi se ne vračajo. Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne „Edinost“ Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Italijanska in nemška kultura

Tednik „La Monarchia“, glasilo „narodnega monarhističnega združenja“, je objavil te dni razpravo, v kateri primerja silo nemške in italijanske kulture. Poved za ta članek je v razburjenju v nemškem in italijanskem taboru v zvezi z vprašanjem postavitve spomenika mučeniku Cezarju Battistiju v Bocenu. V vsej nemški javnosti je završelo od razburjenja, češ da gre tu za globoko žaljenje najprisrčnejših čustev nemškega naroda. Na italijanski strani oporekajo temu in trdijo, da se bo v spomeniku Cesare Battistiju izražala afirmacija italijanstva v Bocenu.

V to prerekanje je posegla „Monarchia“ s svojim člankom. Razume se, da bo — kakor pravi — ta „naš oltar na ozemlju, ki čuva meje domovine“, da osem „trn v očeh večine Nemcev v Poadižju“. Uverjena pa je „Monarchia“, da bo „jutri“ to „narodni spomenik vseh v Poadižju“. To svojo trditve opira na zgodovino. Ve sicer, da do tega ne pride „jutri“ v prvotnem pomenu te besede. Pač pa je omenjeni list uverjen, da bodo v treh generacijah na meji Italije sami Italijani.

Potem izvaja rečeni list: Vsak narod more ohranjati svoje stare značilnosti: običaje, jezik, ako ima svojo kulturo sredi drugih etničnih skupin. Za to pa so potrebni se posebnimi pogoji. Dotična narodna skupina mora biti številno močna in kompaktna, da more vzdrževati le svojo kulturo in brez večjih stikov kulturnih in brez večjih kulturnih in trgovskih stikov z drugo narodnostjo. Kjer taki pogoji niso podani, mora manj kompaktna skupina podležiti drugi, ki politično nadvladuje. Take možnosti nimajo Nemci, ki živijo v mejah Italije. Edino resno opozicijo bi mogla tvoriti kultura. Največkrat je ta zmagovita. Posebno se, če kultura, ki se brani, nadkriljuje tisto, ki napada!

„Monarchia“ priznava, da imajo Nemci zrel, močno in zelo solidno kulturo, ki je doživela čudovite triume. Saj so Nemci ponemčili celo ozemlja. Prusija sama je bila prvotno slovanska. Avstrija je ponemčila cele narode. Isto je češka, ki je imela svoje kralje in svoje kulturne naprave pred Nemci, videla, kako prodirajo v nje državo nemški elementi in kako so postali element ekspanzivnosti. Tudi Štajerska in Kranjska nista bili nemški, vendar sta bili ponemčeni. Ogrska in Hrvaška se imata za svoj napredek zahvaliti vplivu nemške kulture. Vse to pa zato, ker so ta ljudstva potrebovala bolj razvitega jezika za svojo kulturo in svojo novo trgovino. Nemški jezik je prodiral v njihove hiše po veliki cesti političnega nadvladavanja in nemški narod je mogel eksportirati marsikaj dobrega.

Po tem svojem pohodu v zgodovino nemške ekspanzivnosti prihaja „Monarchia“ vendarle do zaključka, da italijanska kultura mora zmagati nad — nemško manjšino v Poadižju. To svojo napoved utemeljuje tako-le: „Toda, kjer je nemški val naletel na večje zapreke, se je razbil, kakor se vedno razbijajo železna krdela, pohlepna po osvajanju, ki so prekoračila svoje „mrzle meje“ — ker so bila to italijanska tla! Ko se je italijanski narod zavedel tistih nemških pohodov, ki so se zdeli Nemcem neodklonljivi, so sledile prve obrambe, zmagovite reakcije.“

Nato opisuje „Monarchia“ vse napore Avstrije, da bi Italijane ponemčila. Vsi ti napor so ostali ne le brezuspešni, marveč so se sinovi istih Nemcev učili italijanski jezik in v avstrijski „monarhiji“ so tudi vsi sinovi drugih plemen poznali italijanski jezik. Se več: nemške rodbine so imele svoje sinove v sprednjih iredentističnih italijanskih vrstah! Nikdo na Jadranu se ni priznaval za Nemca, kvečjemu za Avstrijca... italijanskega jezika. Pa tudi v vrsto italijanskih dobrovoljcev so prihajale deseterice nemških sinov, da so se borili proti Avstriji. Nosili so sicer svoje eksootično ime, duša njihova pa je bila pridobljena za italijanstvo. Italijanska civilizacija je v teh zadnjih časih zmagovito prestala svojo veliko preizkušnjo.

Priznavamo — zaključuje „Monarchia“ — pomembnost nemške kulture. Toda kolikor bolj gledamo v nje ponesne vrhove, tem jasnejše nam je pred očmi višina naše, tem bolj občutimo moč nje globokih korenov, nje asimilacijsko silo, porojeno iz narave. Zato niso tuji nikdar mogli asimilirati italijanske zemlje, niti niso imeli možnosti niveliranja.

V teh izjavah v monarhističnem glasilu se nam predstavlja čuden pojav: v isti sapi, ko dela poklone nemški ekspanzivnosti, ko z nemško kulturo opravičuje, da so Nemci v prošlih časih ponemčili Prusijo, Štajersko, Koroško, prodirali v Češko in tam gospodovali, ko so si duševno in nacionalno osvajali Kranjsko, Ogrsko in Hrvaško

— v isti sapi obsoja „Monarchia“ požrešni pohlep Nemcev, njihove pohode na italijansko ozemlje ter proslavlja — to podčrtujemo mi — upravičeni italijanski odpor proti nemški ekspanzivnosti!!

Seveda opravičuje „Monarchia“ to kričevo protislovje s sklicevanjem na silo italijanske kulture. Pripoznavamo jo tudi mi brez pridržka. Klanjamo se pred njo v globokem spoštovanju in priznavamo ji, da je mnogo luči razširila v temo nekdanjega duševnega življenja sveta. Prav zato pa ne razumemo potrebe sedanje manjšinske politike v Italiji. Zakaj italijanski nacionalistični krogi ne zaupajo tej sili? Zakaj ne zaupajo — kakor pravi „Monarchia“ — naravi? Kajti ni res, pa ni res, kar trdi ta list, da se namreč proces asimilacije drugorodcev vrši brez večjih naporov, brez umetnih sredstev. Zakaj ne čakajo mirno, kaj in

Matteottijev proces

CHIETI, 20. Ob početku današnje razprave je on. Farinacci predložil predsedniku neko nemško knjigo, ki vsebuje med drugim tudi daljši Matteottijev spis: Eno leto fašistovske vlade.

Nato je bil zaslišan kot priča poslanec on. Bruno Cassinelli ter je izvajal naslednje: — Pripadam socialistični maksimalistični parlamentarni skupini. Dogodek z dne 10. junija je zbornica različno tolmačila. Nekateri poslanci so bili v tem oziru optimisti ter zatrjevali, da se Matteottiju ni ničesar zgodilo in da gre le za navadno šalo na račun poslanca Matteottija; drugi poslanci, in k tem sem pripadal tudi jaz, so bili naziranj, da je bil Matteotti v resnici umorjen. Jaz in moji tovariši smo se radi tega spravili na delo ter preiskali vse kraje v bližini Frosinone, ker smo sumili, da se je zločin izvršil med vasico Vico in jezerom Vico. A iskali smo brez uspeha. Kasneje so nekateri prijatelji v zbornici prešli obvestilo, da je bil v bolnico S. Giacomo prenešen neki ranjenec iz Grottole. Tovariši so mi poverili nalogo, da se podrobno informiram glede te zadeve. Znani strožniki so mi omogočili vstop v imenovano bolnico. Nekdo izmed njih mi je celo zaupal, da je prejel pred tridesetimi minutami od tedanjega državnega podtajnika Acerbo telefonsko naročilo, naj pripravijo posteljo za nekoga ranjenca iz Grottole. Državni podtajnik Acerbo je kasneje zanikal, da bi bil telefoniral imenovanega dne v bolnico. Tekom nadaljnjih preiskav sem doznal, da je mogla telefonirati v imenu državnega podtajnika Acerbo neka druga oseba, ki ni imela ničesar opraviti z vlado in s fašizmom ter je hotela presenetiti strežnike v bolnici S. Giacomo.

Radi teh ugotovitev so branitelji dvignili ogorčene proteste. Po dolgem prekanju je predsednik vzpostavil mir v dvorani. Na vprašanje branitelja odv. Vecchinija je odgovoril poslanec

Rufos se bo povrnil v Rim

in svrhu pogajanj z Mussolinijem
RIM, 20. Agencija Roma javlja, da se bo grški zunanji minister Rufos najbrž zopet sestel z Mussolinijem v Rimu. Po pogovorih z on. Grandijem v Ženevi je Rufos odpotoval v Pariz in London, da se sestane z Briandom in s Chamberlainom, s katerima ni mogel stopiti v ožje stike tekom ženevskih pogajanj. Po sestanku z Briandom in Chamberlainom se bo Rufos povrnil v Rim v svrhu pogajanj z Mussolinijem.

Profesorji pariske univerze

vstopili v fašistovsko stranko
PARMA, 20. Semkaj je bil odposlan kot visoki komisar fašistovske stranke on. Ricci. Včeraj se je zgledil pri njem sen. prof. Giorgio Rattone ter mu predložil prošnje 23 profesorjev pariske univerze za sprejem v fašistovsko stranko. On. Ricci je obljubil, da bodo te prošnje v najkrajšem času ugodno rešene.

Sklicanje ministrskega sveta

RIM, 20. Ministrski svet je sklican v viminalsko palačo za 30. t. m. ob 10 predpoldne.

Chamberlain v Parizu

PARIZ, 20. Angleški zunanji minister Austen Chamberlain je včeraj zjutraj dospel v Pariz. Udeležil se je kosila na poslaništvu, opoldne pa je odpotoval v London.

50 oseb ustreljenih v Pekingu

PEKING, 20. Ob priliki demonstracij, ki so jih vzprijeli 17. t. m. dijaki pred kitajskim zunanjim ministrstvom, je bilo ustreljenih 50 oseb, med katerimi so tudi tri ženske; prvotne vesti torej niso bile točne.

V mestu vlada sedaj popoln mir. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da preprečijo ponovitev sličnih demonstracij.

kako bo — da govorimo zopet z rečenim listom — v drugi ali tretji generaciji? Čemu uporaba sredstev — kakor je n. pr. Gentilejeva šolska reforma —, ki le ogorčajo, zastrljujejo ozračje in kvirajo razpoloženje za mirno sožitje, če so že tako gotovi, da narava sama izvrši, kar oni napovedujejo s polno gotovostjo?

Prepuščajmo torej odločitve bodočemu razvoju — naravi! Na italijanski strani naj ne skušajo prebijeati z umetnimi sredstvi! Uredimo marveč medsebojno razmerje tako, da bo možno plodno in mirno sodelovanje za materialno in moralno blaginjo in napredek drugorodcev v tej državi! To bo zares modra politika, ki bo še najbolj omogočala duševno asimilacijo, ker narodna je še le veliko vprašanje daljne bodočnosti, kar je zaprta knjiga tudi za nacionalistične italijanske kroge.

Incident na meji

med Planino in Logatcem
LJUBLJANA, 20. (Izv.) Sinoči se je po Ljubljani razširila vest, da je med Planino in Logatcem prišlo do neljubega obmejnega incidenta. Po dosedanjih informacijah so baje nekateri oboroženi italijanski finančni stražniki prešli pri Kalcih na jugoslovensko ozemlje.

Iz Ljubljane je bila odposlana na lice mesta posebna komisija, ki bo zadevo preiskala. Jugoslovenske oblasti so izdale stroga povelja, naj se nikjer ne kali red.

Justifikacija dveh zločincev v Mariboru

MARIBOR, 20. (Izv.) Danes ob 6.30 zjutraj se je izvršila na dvorišču okrajnega sodišča justifikacija na smrt obsojenih zločincev Frana Čiča in Ivana Zlahtiča, ki imata na vesti, poleg umora neke družine v Mariboru, še mnogo drugih zločinov. Kljub temu, da časniki niso prinesli nobenega obvestila, se je vest o justifikaciji naglo razširila po vsem mestu. Naval občinstva je bil izredno velik.

Zveza med Pekingom in morjem

vzpostavljena
LONDON, 20. Odgovor kitajske vlade na ultimatum velevalsti je zelo spravljaliv, radi česar so poveljniki pomorskih edinic sklenili, da ne bodo izvršili svojih groženj.

Spravljiv odgovor Kitajske na ultimatum velevalsti

Kitajska vojaška oblasta so dobila takoj ukaz, da odstranijo mine, ki so ovirale mednarodno trgovino v vodah izliva Tien Tsina, tako da je bila vzpostavljena svobodna zveza med Pekingom in morjem. Pomorski poveljniki velevalsti so bili tudi pooblašeni od kitajske vlade, da stopijo v neposredno zvezo s pomorskim poveljnikom kitajskega brodogoja in s poveljnikom trdnjave Taku v svrhu čimprejnejše vzpostavitve normalnega položaja.

Ekspozé ministra za socialno politiko

Na popoldanski seji se je pričela razprava o proračunu ministrstva za socialno politiko. Minister Simonović je podal obširen strokovni ekspozé in govoril predvsem o delavskem zavarovanju. Naglašal je, da predvideva zakon za zavarovanje delavstva telesno in življenjsko zaščito, omejitev delovnega časa; prepoveduje težka dela za otroke izpod 14 let in za ženske in določa omejitve dela porodnic 2 meseca pred in 2 meseca po porodu. Glede inozemskih delavcev, ki se nahajajo v Jugoslaviji je minister Simonović izjavil, da zagotavlja novi pravilnik vsakemu domačemu delavcu delo. Jugoslavija nima dovolj strokovnih delavcev in potrebuje radi tega inozemske delavce, katerih število pa ni veliko; v vsej državi jih je kakih 11 do 12 tisoč. Razpravljal je

nato obširno o izseljevanju in povedal, da se v raznih prekooceanskih državah nahaja približno 750.000 Jugoslovenov ter govoril o njihovih organizacijah. Končno je obravnaval tudi stanovanjsko in gradbeno vprašanje.

Za njim je dobil besedo davidovičev Agatonović, ki je kritiziral delovanje vlade na socialnem polju. Naglašal je, da delavci niso dovolj zaščiteni ter v dokaz svojih trditev navajal mnogo primerov.

Jutri bo narodna skupščina nadaljevala razpravo o tem proračunu.

Pred sklenitvijo prijateljske pogodbe med Francijo in Jugoslavijo?

Ninčičevi razgovori z Briandom
BEOGRAD, 20. (Izv.) Iz Pariza je prišla vest, da je francoski ministrski predsednik, Briand, sprejel jugoslovenskega zunanjega ministra, doktorja Ninčiča. Posvetovanje je trajalo med eno uro. Predmet razgovora je bila situacija, ustvarjena po zborovanju Družbe narodov v Ženevi. Ministra sta razpravljala o sklenitvi pakta prijateljstva med Jugoslavijo in Francijo.

V dobro poučenih krogih trdijo, da je bil tekem razgovorov med Briandom in Ninčičem dosežen popoln sporazum glede sklenitve take pogodbe, čije glavne določbe bi bile vzete iz sličnega pakta sklenjenega med Italijo in Jugoslavijo. Paktu bi sledil najbrž še vojaški dodatek.

Dr. Ninčič se nahaja v Parizu v strogem inkognitu ter se njegovo bivanje skoro ne opaža. Svoje bivanje v Parizu je dr. Ninčič oprabljal za razne posete. Posetil je danes italijanskega veleposlanika, ki mu bo jutri vrnil obisk.

Dr. Ninčič bo odpotoval iz Pariza naravnost v Beograd.

Incident na meji

med Planino in Logatcem
LJUBLJANA, 20. (Izv.) Sinoči se je po Ljubljani razširila vest, da je med Planino in Logatcem prišlo do neljubega obmejnega incidenta. Po dosedanjih informacijah so baje nekateri oboroženi italijanski finančni stražniki prešli pri Kalcih na jugoslovensko ozemlje.

Iz Ljubljane je bila odposlana na lice mesta posebna komisija, ki bo zadevo preiskala. Jugoslovenske oblasti so izdale stroga povelja, naj se nikjer ne kali red.

Justifikacija dveh zločincev v Mariboru

MARIBOR, 20. (Izv.) Danes ob 6.30 zjutraj se je izvršila na dvorišču okrajnega sodišča justifikacija na smrt obsojenih zločincev Frana Čiča in Ivana Zlahtiča, ki imata na vesti, poleg umora neke družine v Mariboru, še mnogo drugih zločinov. Kljub temu, da časniki niso prinesli nobenega obvestila, se je vest o justifikaciji naglo razširila po vsem mestu. Naval občinstva je bil izredno velik.

Pazniki so najprej privedli Frana Čiča, ki se je kazal jako mirnega in je urnih korakov stopil pod vešala. Smrt je pri njem nastopila v 3 minutah. Zlahtič pa je bil zelo vznemirjen. Na hodniku se je vrgel na tla ter se je močno poškodoval na glavi; upal je, da bo na ta način odgodil eksekucijo. Simuliral je tudi nezavest, tako da so ga pazniki morali na rokah prinesiti pod vešala. Smrt je pri Zlahtiču nastopila v 4 minutah.

Zveza med Pekingom in morjem

vzpostavljena
LONDON, 20. Odgovor kitajske vlade na ultimatum velevalsti je zelo spravljaliv, radi česar so poveljniki pomorskih edinic sklenili, da ne bodo izvršili svojih groženj.

Kitajska vojaška oblasta so dobila takoj ukaz, da odstranijo mine, ki so ovirale mednarodno trgovino v vodah izliva Tien Tsina, tako da je bila vzpostavljena svobodna zveza med Pekingom in morjem. Pomorski poveljniki velevalsti so bili tudi pooblašeni od kitajske vlade, da stopijo v neposredno zvezo s pomorskim poveljnikom kitajskega brodogoja in s poveljnikom trdnjave Taku v svrhu čimprejnejše vzpostavitve normalnega položaja.

Po zadnjih vesteh so se kitajski vojaški poveljniki in zastopniki velevalsti sporazumeli in obe stranki sta priznali potrebo ohranitve svobode v plovi, vendar pa si je poveljnik utrdb Taku pridržal pravico nadzorovanja potnikov na krovu vseh ladij, ki bodo plule v Peking, razen onih, ki pripadajo eni izmed velevalsti. To pa v svrhu onemogočanja morebitnega tihotapskega izkrčevanja prostovoljnih čet in orožja.

300 hiš porušenih - Nobene žrtve

PARIZ, 20. Iz Tokija brzojavljajo, da se je vsled eksplozije v neki pirotehnični delavnici vnel ogenj, ki je uničil cel okraj mesta. 300 hiš je zgorelo in 4000 oseb je ostalo brez strehe. Človeških žrtv ni bilo.

Koliko Nemcev je na svetu?

BERLIN, 20. V novi izdaji svoje „Zgodovine Nemčije“ podaja Albert Wirth nekatere zanimive podatke glede števila Nemcev, ki prebivajo v raznih krajih sveta.

Wirth trdi, da je bilo za časa Armina v Germaniji 5 milijonov duš, za časa Luthra pa 15 milijonov. Po tridesetletni vojni je to število radi kužnih bolezni padlo na kakih 8 milijonov. Leta 1720 so Nemci steli 16 milijonov duš, l. 1800 se je to število zvišalo na 25 milijonov, l. 1871 na 41 milijonov, l. 1880 na 45 milijonov, l. 1900 pa na 67 milijonov. Zadnje ljudsko štetje, ki se je vršilo v Nemčiji l. 1925, izkazuje 63 milijonov Nemcev. Wirth računa, da se v Avstriji nahaja 6.6 milijonov Nemcev, na Čehoslovaškem 3.3, v Švici 2.6, na Poljskem 2, v Rusiji 1.5, v Jugoslaviji 0.5, na Madžarskem 1.5, v Italiji 1 milijon, in toliko tudi na Romunskem. Nadalje trdi, da prebiva v Kanadi 400 tisoč Nemcev, v Braziliji 600.000, v Argentini 80.000, na Kitajskem 35.000, v Južni Afriki 40.000 in v Avstraliji 100.000.

Wirth računa, da živi na svetu 90 do 95 milijonov Nemcev.

Pismo iz Rima

(Od našega rimskega dopisnika)

Rim, dne 19. marca.

Politične počitnice — Sedanji politični položaj — D'Annunzijeva ladja

V torek je bilo zaključeno zasedanje senata, ki bo zopet sklican potem osebnih vabil na dom, kar se bo najbrže zgodilo šele tam nekeje v prepletem mesecu maju. Castiljivim senatorjem se torej obetajo precej dolge počitnice. Pa so jih tudi zaslužili v polni meri. Saj so tekom razmeroma prav kratkega zasedanja spravili pod streho veliko število zakonskih načrtov ter so pogotnili brez posebnega mrmranja in kremženja tudi one tri izrazito fašistovske zakonske načrte, kakor se imenujejo zakoni o preuredbi vojske, o sindakatih in pa o gospodarskih svetih. Tudi majhni „balilla“ jim niso delali posebnih težav.

Najbolj se je častiljivim senatorjem upiral zelodec ob italijanski akademiji, katere nikakor ni moglo pogotniti nad 50 senatorjev, ki so glasovali proti zakonskemu predlogu. Da se je našlo tako izredno veliko protiglasujočih senatorjev (proti) nad 50, „za“ samo nekaj nad 90, utegne tičati glavni vzrok v okoliščini, da bo projektirana akademija nekaka naslednica sedanjega senata, kateremu so dnevi šteti. Po novem zakonu o italijanski akademiji odlični in zaslužni možje na polju znanosti in umetnosti ne bodo za svoje zasluge imenovani več za člane senata, ampak za člane akademije, medtem ko bodo bodoči senati tvorili zastopniki korporacij. Glasovati za akademijo je torej pomenilo za častiljive senatorje skoraj ravnost, kot če bi glasovalo drevo za odsekanje svojih korenin, skozi katere mu doteka življenjski sok. Pa vendar se je našlo nad 90 senatorjev, ki so pozrili tudi ta grenki prašek!

Pa ne samo senatorji bodo uživali svoje počitnice, ampak uživa jih še dalj časa in jih bo uživala še dolgo časa tudi poslanska zbornica, ki bo sklicana šele koncem meseca aprila. Toda takrat se bo morala precej potiti. Pa ne samo radi vročine, ki bo tedaj že gotovo nastopila, temveč tudi radi obilice dela, ki jo čaka. Saj bo morala v prihodnjem zasedanju odobriti proračunske postavke za leto 1926-27 in pa nebroj zakonov, katere ji je pripravila vlada in ji z vso vnemo se pripravlja.

Toda marljivi ministrski predsednik on. Mussolini si namerava privoščiti precej dolge počitnice, v kolikor se morejo njegove počitnice imenovati sploh počitnice. Bolj primerno bi jih bilo nazivati odsotnost iz glavnega mesta, ker je znano, da opravlja Mussolini tekom svojih „počitnic“ državne posle v skoraj ravno isti meri kakor za časa svojega prebivanja v prestolici. O velikončnih praznikih odide ministrski predsednik, kakor se sedaj tudi uradno potrjuje, za nekaj dni v Milan, potem pa nastopi svoje že davno nameravane potovanje v Tripolis, odkoder se povrne šele v drugi polovici aprila.

Potemtakem se obetajo vsled počitnic parlamenta in vsled odsotnosti ministrskega predsednika precej dolge počitnice tudi v političnem življenju, v katerem bo brez dvoma nastopil znaten zastoj, da se potem koncem aprila znova razmahne s tem večjo silo.

Čitatelje „Edinosti“ bo najbrže zanimalo, kaj neki misli in kako presoja sedanji politični položaj Italije starl lisjak Giolitti, ki je skozi toliko let stal na krmilu italijanske države. Tembolj utegne biti zanimiva njegova sodba, ker je stari državnik vedno sila rezerviran v izražanju svojega mnenja. Pa tudi njegovo nižje priobčeno mnenje je bilo le posredno predano potem ne-

kega njegovega osebnega prijatelja, ki z njim veliko obdruje, »agenciji prestolice«.

Giolitti zasleduje naravni razvoj dogodkov, ki bodo morali v nedeljski bodočnosti privedi k uravnovešenju sedanjega političnega neravnovesja. Reorganizacijski napori opozicije ne bodo dosegli nikakega uspeha v parlamentu, katerega politična vloga in naloga je izčrpana; ostala mu je samo njegova upravna naloga, pri kateri izvrševanju pa je sleherna borbenost nemogoča in neumestna. Postopanje sedanje vlade je postalo že tako odločno in nezavisno, da sta obe zbornici (poslanska in senat) s časom izgubili sleherni pomen ter postajali nepotrebnosti. Prorokovati o bližnji ali daljni bodočnosti bi bilo riskirano, kakaj v politiki ni nič trajnega ali večnega, ker stoji vedno pred vrati razne možnosti. Učinki temeljitih ustavnih in političnih reform fašistovskih zakonov, posebno onih, ki se ukvarjajo s sindikalnim gibanjem, so v tesni zvezi s finančnim položajem; zato je potrebno pričakovati mirno ta ognjenik krst, ki utegne poroditi, ako že ne nov svet, pa vsaj nov notranji položaj, ki bo lahko služil za volilno geslo pri prihodnjih volitvah. Ko je še pohvalno povdaril tradicionalno uravnovešeno plavanje Italije v razburkanem mednarodnem morju, je zaključil stari krmar svoj razgovor s prijateljem z značilnimi besedami: »Kdor bo živ, ta bo pač videl, a jaz hočem živeti in videti«.

Precej korajžne besede za 82 let staro državnika. Kaj ne? Pa čeprav nosi stari lisjak svoja leta z izredno mladeniško svežostjo, pa čeprav utegnejo

biti njegovi nazori o sedanjem političnem položaju, zlasti o sedanjih vlogi parlamenta, precej pravilni, vendar je zelo, zelo dvomljivo upanje, da bi stari državnik še kdaj stal na krmilu italijanske države, kakor pritaženo zveni iz njegovih zaključnih besed. Videli bomo, ali zadovoljiti se bo moral najbrže samo z gledanjem!

O priliki uprizoritve njegovega dela »Martirio di S. Sebastiano« je »franciščan« in »puščavnik« D'Annunzio zapustil svoj udoben in tihi samostan ob Gardskem jezeru ter se je podal v Milan, da osebno prisotvuje uprizoritvi svojega dela odzval prošnji gledališke publike, da naj spregovori vsaj par besed. V svojem govoru je pesnik napovedal, da je po predhodnem sporazumu z vlado krstil letališče v Lonate Pozzolo z imenom »Polje molččega napredka«, na katerem so zbrana čudežna italijanska, zlasti pa milanska letala. Ko se je zahvalil milanskemu občinstvu za burne pozdrave, je obljubil, da mu ostanejo v neizbrisnem spominu v njegovem puščavništvu v Gardone, kjer hrani razven letal tudi ladje, usmerjene k nekemu daljnemu cilju.

Po teh besedah so se oglasili iz občinstva vzkliki z imenovanjem nekaj krajev. »To so reči, ki se povejo samo med tremi očmi: med vašimi in mojim«, je odvrnil pesnik nakar je še proslavljal italijanstvo in veliko narodno zavest milanskega občinstva, ki je seveda sprejelo njegov slavošpev z burnim odobravanjem.

Na prihodnja vprašanja odgovorimo v prihodnjih številkah. Kdor ima kak dvom, kako vprašanje glede vpoklica, službovanja in podobnega, naj se obrne na naši politični tajništvi v Trstu in Gorici.

NASLOVI NA PISMNIH.

V zvezi z našo včerajšnjo notico o onem pismu iz Soče v Kobarid, ki je šlo najprej na Kitajsko in se od tam vrnilo ter prišlo po dveh mesecih v Kobarid, opozarjamo ponovno našo javnost, da se imajo po zadnji tozadevni naredbi pisati krajevna imena v naslovih pismem v italijanski uradni obliki. To zato, kakor je naglašeno v dotični naredbi, da se prepreči zmešnjave in zamude v dostavljanju pošiljatev.

Predavanje o sv. Francisku Asiškem
bo imel dne 29. t. m. v dvorani princa Humberta na tukajšnji trgovinski univerzi bivši naučni minister Janez Gentile.

PREDAVANJE PRI SV. JAKOBU.

Ženske dobrodelne združenje priredi v torek, 23. t. m. predavanje v društvenem prostoru. Govoril bo zdravnik dr. Sardoč o »Spolnih boleznih«. To predavanje je bilo določeno že pred tedni, a se ni moglo vršiti, ker je bila iztočeno tam druga prireditve.

Vabimo naše žene, naj pridejo v torek v čim večjem številu. Predavanje je namenjeno le odraslim dekletom in pa ženam, zato naj matere ne vodijo s seboj premalidih hčerk. Začetek točno ob osmih.

KONCERT ILIRIJE.

Pod vodstvom Milana Pertota se bo danes izvajal koncert »Ilirije« s sledečim programom:

1) Lajovic: Ples kralja Matjaža, 2) Adamci: Kresovale tri devojke, 3) Krek: Tam na vrtni gredi, 4) Liadov: Vozle rečki, 5) Ravnik: Poljska pesem, 6) Lajovic: Medved z medom, 7) Adamci: Mlad junak po vasi jezdi, 8) Adamci: Lucipeter ban, 9) Adamci: Jurjeva, 10) Mokranjac: Biljana rukovet X, 11) Adamci: Kaj pa delajo ptički?, 12) Andel: Jer moj dragi, 13) Andel: Vanjkušac, 14) Zganec: Cin, can, cvrgudan, 15) Zganec: Dil, dil, dudu, 16) Adamci: Svatha na poljani.

Pričetek točno ob 20. uri. Med izvajanjem posameznih točk ne bo dovoljen vstop. Vstopnice in sedeži so v predprodaji danes zjutraj.

GLASBENI VEŠER NA OPČINAH.

Podružnica Glasbene Matice priredi v soboto, 27. t. m., v dvorani gostilne »Pri Mičelu« svoj prvi glasbeni večer. Za to prireditve, ki je po dolgem presledku prva svoje vrste v naši okolici, vlada v domači vasi a tudi v sosednjih vaseh in celo v Trstu precejšnje zanimanje. Posebno zanimivost tvorita točki za orkester, ki šteje, pomnožen s najboljšimi gojenci prof. Ivančiča, 28 članov. Vodi ga Mirko Logar. So pa na sporedu tudi solopetje in komorna glasba. Raznovrstnost sporeda obeta privabiti mnogo poslušalstva.

Spored je sledeči:
1) G. Rossini: Ouverture k operi »Tancredi«; 1. Haydn: Allegro, (orkester), 2) A. Moffat: Nina-nana (dvoje gosli in klavir), 3) I. Procházka: Zvezde žarijo... I. Pavčič: Pred durmi... (solospela), 4) A. Dvořák: Sonatina op. 100 (gosli in klavir), 5) R. Leoncavallo: Ridi pagliaccio, G. Puccini: Aria iz opere Tosca, G. Verdi: Aria iz opere Traviata (solospeli), 6) A. Dvořák: Tercet op. 74 (2 gosli in vijola).

Začetek ob 8.30. Vstopnina L 5, 4, 2.

KONCERT PIANISTA NINA ROSSIIJA

se bo vršil jutri, v ponedeljek, v veliki dvorani »Circolo Artistico«. Na sporedu so skladbe Bacha, Couperina, Beethovna, Haydna, Chabrierja, Albeniza in Granadosa. Castelnovo-Tedesco je zastopan s svojim »Nesom kralja Davida«, kateri se bo na tem koncertu prvič izvajal v Trstu. Vstopnice so v predprodaji v trgovini muzikalij Tedeschi & Oberrusu na Korzu št. 26. Začetek koncerta bo ob 21. uri.

Društvene vesti

— M. D. »Prosveta« Trst. Ženski odesk priredi danes izlet na Sv. Socer. Vabljeni so vse članice društva. Odhod ob 13.00 od Sv. Jakoba (pri Cerkvi); v slučaju slabega vremena izlet odpade. — Načelnik.

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

Osnovno športno vodstvo.

Uradno poročilo

Seje od 11. in 18. marca 1926.
Dopisni članice: Opozarjamo vse članice, da se ne bodo jemali v poštev njih spisi, ako ne bodo vsebovali poleg društvenega pečata še dva podpisa odbornikov.

Dovoljene tekme: Dovolil se naknadno Olymp — J. S. K. Sušak.
Naslov S. U. Ferdo Bidovec Trieste via S. Nikolaj 18/4.

Menjanje imena. Naznanjamo vsem prirediteljem iz S. K. »Volga« v Solkanu menjal ime v S. K. »Solkan«.

Prvenstvene tekme hazene. Na predlog T. V. H. se vpisovanje hazenaških družin za letošnje prvenstvo podaljša nepreklicno do srede 24. t. m. ob 20. uri.

Prosti vstop na igriščih. Vsi člani O. S. V. imajo prost vstop na vseh športnih prireditvah članice edinele proti legitimaciji.

Komisar. G. Josip Verč, član V. O., je imenovan za komisarja za današnji dan na igrišču Adrie ob 11. ure naprej. Legitimacijo naj si preskrbi pri I. tajniku.

JUNAKI ZNAKOV S. U.

(Naša reprezentanca.)

Stejemo že lahko dneve, ki nas ločijo od usodnega trenutka, ki bo moral podati kriterij naših kompetentov v nogometu svoj popolni absolutorij ali jim postaviti svoj veto v nadaljnjem odločevanju v skrajnem odločevanju v skrajno delikatni zadevi sestave našega reprezentančnega moštva. Res, da bi se o moštvi samem zamoglo spregovoriti šele v nedeljo po selekcijskem treningu, ki bo podal nekoliko jasnejše lice bodoči sestavi braniteljev majic S. U. (ako se ne motimo, bo njih barva bela). Vendar naj nam bo dovoljeno, da pustimo poklicane v duhu defilirati pred našo javnostjo in povemo nekoliko karakteristik, katere smo opazili po raznem proučevanju pri posameznikih. Naj začenem pri vprašanju vratarja, ki je na vsak način ena najvažnejših oseb na igri-

šču. Citam imena: Radinja, Golob, Ni dvo- (ta ju pristevamo med naše najboljše vratarje in da povem odkrito, izbera med njima dvema bo težka, kajti oba sta, to smem trditi, z ozirom na lastno brambo, enakovredna. Razlika med njima dvema je le ta, da je Radinja nekoliko nervozen, kar mu daje videz elastičnosti. Kar je pri Golobu nevarnega, je njegova moralna depresija po inkasiranju prvega gola. Toda ta depresija je kriva njegova matična četa sama, ki se v takih slučajih ne stedi in mu daje nezasluzene očitke. Vrh tega ima Golob še veliko izdatnejše plougeone in večjo odločnost v izpadanju. Ravnotežje mu drži Radinja le s svojo mojstrsko igro v poziciji. Kar se tiče brambe, je izbera precej velika in zato zelo težka. Imena Skilan, Manić, Skok, Krasnič jamčijo mnogo, a ne vsega. Drzna bo moja pripomba, da zamore Skilan v polni meri koristiti četi le, ako ima — četuti srednje vrste — branilca, ki ga popolnoma razume in se je oživel v njegovo igro. To bo v reprezentanci zelo težko. Brambe Skilan — Skok ne moremo uporabiti, ker je navezana na dneve popolnega soudejevanja. Da bi priključili Skilanu Manića bi to zamoglo biti za reprezentanco usodno. Mozečti je prinesel v svoje matične čete brambno taktiko, ki se tu ne more uveljavljati in bi Skilana, ki je že lahko gotov svojega mesta v četi, popolnoma paralizirala. Je to izredno zanimiv dribling pod lastnimi vrati. Našim brambam ta igra ne more biti dovoljena. Izredna moč v brambi bi bil Manić (Olymp). Toda amalgamiranje obrambnega tira je še vprašanje. Kaj pa Zadnik? Ako se spomnim na njegovo igro v finalah za kupo Povha (back), bi ga prišelval med najbolj nevarne kompetente za brambni team. Drugih v po- števi prihajajočih igralcev žal ne poznam, a se povrnem k njim prihodnji teden. Centerhalf. Imenujem ga posebej in govorim o njem z nekim svetim strahom. Kdo naj bo sree čete — kdo naj prevzame odgovornost tega mesta, kdo naj bo tisti, na katerega naj bodo tisti dan obrnjeni vse oči in ki bo v največji meri moral nasloviti našo ambicijo? Molar? Lep igralec, izvrsten americaine-er, strašen strelec, popolnoma nesebičen z golovimi pasazami. To bi skoro bilo dovolj, da se mu zagotovi to važno mesto. Toda ni li tudi centerhalf Olympia tak- ka figura in kaj naj rečemo o Tomincu (Obzor)? Glede slednjega moramo celo reči, da ga dviga nad konkurente njegova pre- računjena igra z glavo, ena najvažnejših funkcij dobrega centerhalfa. In ako pomi- slimo, da so vse vrline, ki dičijo poslednje- ga, le plod izkušnje in opazovanja, si mo- remo predložiti, kakšno obliko bi zamogel doseči pod smotnim in večim strokov- nim vodstvom. Tudi k tej točki se bom brezdolno moral povrniti, ker se lahko zgodi, da bi najboljši izmed imenovanih ne mogel igrati v reprezentanci tako kakor v lastni četi. Tudi glede halfov je izbera — vsaj na papirju — precej obsežna. Stofla, Brišček I., (Tominc?) Kovarčič. Stofla je igralec, ki je teoretično še najbolj vpeljan v igro halfa, žal da ne obvladuje še tehni- no žoge, navzlic temu da je že star nogo- metaš. Mislim, da ravno v hotenju razviti popolne tehnične igre zanemarija potreb- nosti sigurnosti v blokiranju. Briška (Sparta) se nisem videl v halfu, gotov sem pa, da bi mogel zadoščati našim zahtevam po — daljšem treniranju. Isto trdim o Tomincu, katerega resnična oblika bi trpela v vlogi halfa, kakor sedaj ne odgovarja v napadu niti polovično, kolikor prej v centerhalfu. Naj li skušam podati približno formacijo vrste halfov? Možnost Tomince, — Molar — Stofla ni drzna, kakor bi tudi Stofla — Tominc — Brišček I. ne bila sla- ba. Da molčim o Kovarčiču, je vzrok, da ga še nisem videl v tekmi, v kateri bi se kaj izkazal. Nedelja bo ustrašila četo, toda ne zdi se mi verjetno, da bi zamogla istočasno ustvariti hrbenične čete. Spremembe v vr- stah halfov bodo stalne, to je gotovo in bati se je, da bo že pri prvi alenaciji postavlje- na vrsta v marsičem odpovedala. Moremo pač postaviti srednje dobro vrsto halfov — in če se nam to posreči zamoremo biti za- dovoljni. Kar se tiče napada smo bolj stisnjeni — vzdrževati bomo zamogli komaj še katero rezervno. Kot dušo napada bi smat- rali nameravanega Golobiča (Adria), ki naj bi igral v centru. Izbera je srečna — on je resnično najboljši konkurent na to mesto. Njegova igra na vrata s sigurnostjo. Rupe- na I. mu je v četi Adrije prepustil svoje mesto in se mu postavil ob stran. Tako naj bi bilo tudi v reprezentanci. Kanonir na eni strani Golobiča s, strahno vplivno igro, ki impresionira in izrablja neverjetne pri- like. Na drugi strani se šepeče o Zadniku. Povedal sem svoje mnenje, kjer govorim o brambi — neglede na to pa smatram Zadnika za enega naših najboljših napadal- cev. Drugi poklicani bi prišli v obzir kot krila. Kar se tiče teh, smo žalibože precej revni. Resnično krilo velikega stila je bil nepoznani Blaž od Adrije, vsi drugi so kri- la bodočnosti. V dokaz temu polagam dej- stvo, da nimamo več prilike videti sado- nosne globoke igre in famoznih crossov, ki postajajo vedno bolj slučaj redkosti. Ni izvez Franko. Mahnetu (Adria) manjka edino le cross — in to edini, ki še izživa globoke igro. Merška ne poznam še do- volj, o Vatovcu se bo moglo govoriti še le po preiskušnji.

To za danes. Pričakovanje poročila o ne- deljskem treningu bo gotovo veliko, še večje pa definitivno poročilo o sestavi ra- prezentativne čete S. U.

Tem junakom, mladim, močnim in nav- dušenim bomo zaupali naš športni slovar — ponos belih majic bo naš ponos.

Tej mladini bomo dejali z Zupančičem: »In v nove zarje ji hlepe oči...«

Football club Roiano — Adria.

Pokrajinski prvak četrti divizije F. C. Roiano, ki s tem letom prehaja v tretjo, bo nastopil danes v revanšni tekmi zopet proti Adriji, katero je že enkrat porazil z 1-0. Tekma bo nad vse zanimiva, kajti T. C. Roiano slovi že po svoji krasni nad vse tehnični igri in ima elemente, ki so že po- pularni, tako Rustja, mladi vratar, center Saksića, Mengosi, Lazarović I. dr. Adria bo imela zelo trdo delo, toda tudi F. C. Roiano ne bo odnesel zmage — igraje. Priprani smo pa že vnaprej, da bo bolj izredno ka- valirski — tega smo s strani Rojana že va- jeni. — Danes ob 3. pop. na igrišču S. D. Adrije, via Calvola, nasproti Lloydovega Stolpa.

«Val» S. Vito.

Danes popoldne, ob 3. uri se srečata na trsteniškem igrišču omenjeni četi v finalni tekmi »prostita«. Vse dosedanje tekme sto-

pijo — kar se važnosti tiče — popolnoma v ozadje, ker je od izida današnje tekme od- visno prvenstvo »prostita«.

V nedeljski tekmi proti »Bancaram« je »Val« kljub porazu 0-2 (in ne 0-3, kakor je hotel A. K.) dobil dve točki, ker je v četi »Bancarov« nastopil igralec, ki je bil iz- ključen za dve efektivni tekmi. Trditve g. A. K., da so odnesli »Bancari« prvenstvo, je bila le pobožna želja. Prava odločitev padle še le danes.

Četa S. Vito je, sodeč po dosedaj odigra- nih tekmah, enakovredna oni »Vala«, ker je igrala proti »Bancaram« 1-2, a je mogla zabiti edini gol le v sled enajstmetrovke. Zadnja tekma med to četo in »Valom« je bila vsled burje prekinjena po prvem pol- času. Do tedaj je imel »Val« že dva dobra gola, ki pa ne prideta posebno v poštev, ravno z ozirom na prekinjeno igro.

»Val« se dobro zaveda svoje težke naloge in bo moral danes premagati nasprotnika z veliko razliko golov, ako hoče prioriti prvenstvo.

Pri tej priliki moramo enkrat za vselej pribiti, da je trsteniško igrišče široko 54 m. in to od auta do auta, in je po svoji ši- rini drugo za onim tržaške »Edere«. Trdi- tev g. A. K., da je trsteniško igrišče preoz- ko, je popolnoma neumestna in nima dru- gega namena, kakor da diskreditira tako igrišče, ki odgovarja vsem pravilom II. di- vizije. Vsaj toliko bi moral biti g. A. K. in- formiran.

Občinstvu, ki bo posetilo danes trsteniš- ko igrišče, bo gotovo dana prilika pris- totvovati dramatičnim fazam lepe in napete igre, kakršno morejo nuditi le čete II. di- vizije.

H. P.

NAŠE GLEDIŠČE

Karel Laus in Viljam Jacobi: »Velika repatica«.

V nedeljo, dne 28. t. m. uprizori M. D. »Zarja« v dvorani DKD pri Sv. Jak- kobu vlezabavno trodejsko komedi- jo: »Velika repatica«.

To bo prvi nastop dramatičnega od- seka M. D. »Zarja«.

Iz tržaškega življenja

Samomor mizarja.

V petek popoldne se je nastanil v hotelu »Bologna« v Zagati S. Tecla v starem me- stu dostojno oblečen mož, ki se je izkazal za 38-letnega mizarja Marijana Bassa iz Trsta. Plačal je stanarino, nato je odšel, re- koč, da ima še nekatere opravke ter da se vrne zvečer. Vrnil se je okoli 23. ure, a predno je legel k počitku, je naprosil soba- rca, naj mu prinese pero in črnilo; nato ji je še naročil, naj ga zjutraj puste spati, ter se zapri v svojo sobo, v kateri je potem še dolgo gorela luč. Naslednje jutro okoli 6. ure je sobarica, idoč mimo sobe, v kateri je bil nastanjen Bassa, začula v notranjo- sti zamolklo ječanje. Misleč, da je gostu postalo slabo, je ponovno potrkala na vrata, a ni dobila nikakega odgovora. Ta okol- nost se je sobarici zdela sumljiva, zato je obvestila ravnatelja. Ta je poklical orožni- ke, ki so brez obotavljanja vlomili vrata. Bassa je ležal oblečen na postelji ter se zviljal v hudih bolečinah; na nočni omari je stala steklenica z ostanke neke močne, ostrodišeče tekočine.

Na lice mesta-poklicani zdravnik rešilne, postaje je ugotovil, da je Bassa izpil kakih 300 g. neke kalijeve spojine; njegovo stanje je bilo obupno. Po prvi pomoči je bil ne- srečno prepeljan v mestno bolnišnico, kjer je pa dve uri pozneje izdihnil.

V samomorilčevi sobi so orožniki našli dve pismi; v enem se nesrečni mizar po- slovila od svoje zaročenke Kme Pecchia- rija, stanujoče v ulici Rossetti št. 28, v dru- gem pa pozdravlja svojo mater, stanujočo v ulici Manzoni št. 24, kjer je tudi on bival. V pismu, naslovljenem na zaročenko, je samomorilec med drugim omenil, da obža- luje, da je radi stanovanjske krize ni mo- gel poročiti. Nikjer pa ni navedel vzrokov obupnega koraka. Razen pisma je Bassa zapustil oporoko, v kateri je imenoval za- ročenko mater in neko nečakinja dedinje njegove mizarске delavnice v ulici Rossetti št. 43.

Z jodovo tinkturo si je ohladila jezo.

»Niti počitka mi ne privoščila« tako je menda odvrnila 19-letna brezposelna soba- rica Pavla Batich, stanujoča v ulici Alfieri št. 4, svoji starejši sestri, ki jo je ob 10. uri podila s postelje, češ, naj vstane, da si po- iše kako delo. In ker ji sestra ni ostala dolžna odgovora je Pavla dala duška svoji jezi in žalosti s tem, da je izpila nekoliko jodove tinkture. Občutljiva Pavlina je bila prepeljana v mestno bolnišnico, kjer so jo rešili iz vsake nevarnosti. Tam bo par dni lahko počivala, ne da bi ji kdo to očitil.

Tatinski obisk v vil

V noči od četrta na petek so nezna- ni zlikovci obiskali vilo trgovca Josipa Pallina na Opčinah št. 151. Ker je bila precej na samotnem mestu in ker tisto noč ni bilo nikogar doma, so zlikovci nemoteno dovršili svoje delo; odprli so pritrčno okno, na katerem so razbili dve šipi, ter se nato skobacali v notra- njost poslopja, kjer so v raznih sobah pobrali za približno 8000 lir oblek in perila. Iz neznanih vzrokov pa niso po- basali v svoje cule dragoceno posodo, ki je bila spravljena v omari v jedilni sobi.

Tatvina je bila naznanjena openskim orožnikom, ki sedaj iščejo zlikovce.

Vesti iz Goriškega

LJUŠKO GLEDIŠČE — TRG. DOM

Fr. Molnar - Skrbnišek: »Vrag« zna- merita komedija v treh dejanjih danes popoldan ob 3. uri v Trg. domu, na kar opozarjamo še prav posebno okoliščina. Za odrom svira orkester Glasb. Matice. Režira Košula.

Opozarja se, da se pričinja točno ob napovedani uri. Nedoraslim vstop za- branjen.

DRUŠTVENE VESTI.

— Vse članstvo se pozivlja, da se jutri polnoštevilno udeležijo pogreba tov. Joska Sumana. — Odbor.

— Zvezin Zbor. Goriški krožek. Danes 21. t. m. vaja ob 9. uri v navadnem prostoru. Točno in vsil!

DNEVNE VESTI

Ali se jim meša?

Posnemljemo v naslednjem brez vsa- kega komentarja par »cvetk« iz kršča- nskega javnega življenja naših stru- jarjev.

V »Goriški Straži« od 17. t. m. čita- mo v uvodniku, v katerem se govori o veri v javnem življenju, sledeče:

»Edinjski so postali v zadnjem času silno pobožni. Pripogibajo se globoko pred krščanskimi načeli, češ da jih smatrajo »za bisere«. Od spoštovanja sklanjajo svoje resne glave do zelene trave ter mlo in pridno vzdihujejo. Oh, kako lepo jih je poslušati, ko govorijo o krščanstvu in Cerkvi! Roke sklepajo spodobno na prsi, oči pa zavijajo v vi- šave, da se skrije zenica in vidiš le ne- kaj belega.

Njihovo sveto navdušenje za kr- ščansko vero je tako viharo, da bodo na prihodnjem obnem zboru prav go- tovo sklenili, da mora vsak njihov pri- staš nositi škapulir ali vsaj svetinjico. Prva večja pošiljatev je menda že na potu«.

Manjši bratec »G. S.« »Mali list« od 19. marca pa piše:

»Ce bereš naš slovenski dnevnik »Edinost« boš sčasoma prišel do stal- nega prepričanja, da smo Slovenci od- več na svetu. Mi ne moremo niti v naj- manjši meri soodločevati v bojih nara- dov na kanone, ne moremo soodloče- vati v borbah visoke finance, ne more- mo soodločevati v borbi kulturnih na- ziranj, niti toliko nismo kot muha na rogu vola, ki orje. Smo popolne ničle. Kar potegnimo za drugimi »večjimi« narodi. Ker so »največji« narod na zemlji Kitajci, bo v kratkem poslan- stvo tržaških prvakov odpotovalo v Pe- king, da se pokloni kakemu trebušate- mu obermandarinu in izprosi za knji- žico liberalne prosvete zaboj kitajskih slovnice in besednjakov. Nato bo Wilfan izvoljen v kitajski državni zbor in »ako postanemo Slovenci »velik« narod. Po- tem ne bomo več navihana muha, am- pak zabiti vol. Živijo narodom!«

Tako neslanosti si upajo strujari nuditi našemu pametnemu in resnemu ljudstvu v teh krvavo resnih časih? No, v tem zrcalu pa se vidi tudi njih prava šarlatanska podoba.

Goriška Matica UGOTOVITEV

Na vest »Goriške Straže« v št. 20 od 12. marca 1926, v članku pod naslovom »Javnost vidi in sedi« da je g. Lukežič lastnik »Goriške Matice« moram z ozi- rom na našo javnost in resnici na ljubo izjaviti, da je »Goriška Matica« regi- strirano združeno podjetje in nikaka zasebna last.

France Bevč,

predsednik zdruge.

Poverjeniki »Goriške Matice« so pre- jeli te dni okoližnico, v kateri jim je zadruga naznanila razpis bogatih na- grad, ki jih razpisuje »Goriška Matica« za člane v letu 1926. Vsak kolektor »Go- riške Matice« bo imel na prvi strani na vidnem mestu številko. Tedaj bo imel vsak kolektor poleg svoje literarne in praktične vrednosti tudi vrednost kot srečka. Koncem meseca marca 1927. se bo vršilo žrebanje. Dobitki so: 500 lir v gotovini, zlata verižica, čajna garni- tura in 50 drugih daril. Za borih pet lir, ki jih plačate, boste dobili vsako- letni kolektor z zanimivo vsebino,

zdravniško knjigo, roman »Pasja dla- ka«, zanimiv spis »Naši kraji v pre- teklosti«, in obenem možnost, da zade- nete L. 500.— ali katerega drugih pre- krasnih darov. Tistim, ki še žele pristoi- piti h »Goriški Matici«, naznanjamo, da je še vedno čas, da se zglaste pri kra-

jevnih poverjenikih. Kjer pa teh ni, se lahko zglaste tudi naravnost pri »Go- riški Matici« v Gorici, via Favetti št. 9. Vaša dolžnost je, da pristopite h »Go- riški Matici«, da ji nabirate člane in da opozorite svoje prijatelje in znance na bogate nagrade! Na delo!

VSE ONE ŽENE IN DEKLETA,

ki bi se še rade prijavile za vpis v vo- lilni imenik, naj se zglaste danes od 10-12, vse druge dni pa od 4-6 pop. v uradu pol. dr. »Edinost« via S. Fran- cesco št. 20, I. — Pripr. volilni odbor.

PAR VAŽNIH ROKOV ZA VLAGANJE RAZNIH PROŠENJ IN PRITOŽB

I. Do 23. marca imajo vojaški novinci s predpisanimi študiji čas vlagati proš- nje na kolkovni polji za dve liri na po- veljstvo vojaškega okrožja za sprejem v tečeje za rezervne častnike.

II. Do 23. marca imajo čas vlagati prošnje na kolkovni polji za 3 lire oni, ki imajo pravico do odgoditve vpoklica v vojaško službo.

III. Do 31. marca je še čas vlagati prošnje na nekolkovnem papirju za predujme na vojne datjave (rekvizicije).

IV. Do 3. aprila je še mogoče vsem našim ženskam nad 25 let vložiti na- vadno prošnjo za vpis v volilske ime- nike.

V. Do približno 15. aprila, t. j. tri me- sece potem, ko se se bili izpostavili me- seca januarja davčni sezami na obči- nah, je še čas vlagati pritožbe proti po- greškam v seznamih.

VI. Od 1. maja naprej pa do konca julija se lahko vlagajo utoki proti pre- visoki odmeri davkov.

VII. Samo do 7. julija je še čas pri- javiti občinske užitke (usi civici).

Par praktičnih vprašanj in odgovorov

za naše fante letnika 1926, ki grede sa- danj meseca aprila pod orožje

Danes odgovarjamo samo na nekoli- ko številnih vprašanj, ki so nam pri- spela.

— Nisem naznanil pri naboru, da sem dijak. Ali moram sedaj naznaniti svoje študije?

Vsi oni dijaki, ki niso pri naboru pri- javili svojih študij, morajo sedaj javiti: pismenim potom poveljstvu vojaškega okrožja (distretto militare), da so dija- ki. In sicer morajo napraviti to prija- vo oni dijaki, ki so končali srednjo šolo (gimnazijo,

Planinsko društvo v Gorici IV. izlet: Danes v nedeljo dne 21/ III. 26. 1. skupina: odhod s Katarinjevega trga ob pol sedmih zjutraj preko Kronberga - Vitovelj Krnice na Jancarijo, kjer je kosilo iz nahrbtnika. 2. skupina: Ob 1. uri s Katarinjevega trga čez Kronberg v Ravno, kjer snidenje s 1. skupino. Objavljamo ponovno, da so slike prvih izletov vsakemu na razpolago v trgovini škodnik ul. Seminario 10 a 50 st. Kdor jih želi, naj si jih nabavi, ker s tem podpre i naš izletni fond, kateremu je čisti dobiček namenjen. Izletnemu fondu je podaril dr. Podgornik L. 10. Topla Vam hvala, g. dr., da bi našli mnogo posnemalcev v korist revnim planincem. Mlad. ods. Z. P. D. v Solkanu igra danes dne 21. III. 26. svojo skrbno pripravljeno dramo »Dekle z biseri« na svetolucijskem odru. Prijatelji, pridite gotovo! Pjevački zbor. V ponedeljek ob 8.30 zvečer pevska vaja. Priporočila se točnost. Naj ne manjka nihče izmed glasov preskušanih na predvečer sv. Jožefa. G. M. V. Šabovški turnir v Gorici. Sestanke vseh udeležencev turnirja se bo vršil v sredo, 24. t. m. ob 19.30. uri v prostori v ulici S. Ivana 7. Ravnotam se sprejemajo priklagi udeležencev turnirja. Pozivamo ponovno vse slov. šahiste, da se gotovo in čimprej vpišejo ter da se udeležijo gornjega sestanka, kjer določimo vse podrobnosti glede turnirja. Nedelja 21. marca 1926. Odprta lekarna z nočno službo: Cristofolletti, na Travniku 14. Lekarni odprti do 13. ure: Contin: Verdi 17 in Liberi, Corso Emanuele 39. Avtomobilna družba inž. Ribi & Comp. poroča, da bo vozila pričeni z jutrišnjim dnem (21. t. m.) vsako nedeljo korijera v goriško pokopališče na mirenjski cesti in sicer ob 3. pop. izpred kavarne Teatro. Po treh četrtih se bo korijera zopet vrnila v mesto. Nepreviden biciklist je podrl blizu goriškega sodišča g. Terzijo Erzen, 72 let staro vdovo, taščo g. dr. Podgornika, na tla, kjer je obležala nezavestna. Ker je zadobila gospa pri padcu rano na glavi, se je poklical Zeleni križ, ki jo je prepeljal na dom. Biciklist, Anton Simonit iz Meduje, se je privedel na karabinirsko postajo. Želimo blagi gospe, da bi čimprej okrevala! Izvoz sadja in zelenjave na Goriškem Dne 18. t. m. se je vršil v Gorici pri trgovsko-obrtni zbornici pod predsedstvom novega komisarja g. Antona Orzana, sestanek izvoznicarjev sadja in zelenjave goriškega okraja. Tega sestanka so se udeležile številne tvrdke. Po običajnem uvodu je omenil predsednik, da je goriški municipij zagotovil čimprejšnji začetek del in gradnje novega pokritega izvoznega trga in da se zviša število osebja, uslužbenega pri tem novem trgu. O predmetu se je razvila živahna debata. Predsednik je obljubil, da podpre zahteve in želje udeležencev pri pristojnih oblastih. Proti koncu je obrazložil in pojasnil g. Rusjan zahteve izvoznicarjev v Krmini. Ko se je dnevni red izčrpal, je komisar zaključil sestanek in želel, da bi izvoz sadja in zelenjave bolj in bolj napredoval v večjo blaginjo goriške dežele. AJŠEVICA. Mladina na Ajševici priredi na veliko-nočni ponedeljek javno veselico. Vzpored se objavi pravčasno. Bratska društva v okolici se prosijo, da bi ne prirejala ta dan veselice. Bomo pa vrnili! ZAGORJE NA KRASU. (Smrtna kosa). Tu je večeraj opolnoči umrl g. Matija Fatur, dolgoletni župan, predsednik gasilskega društva, podpredsednik pevskega društva in stever vsega našega snovanja v Zagorjah in okolici. Pogreb vrlga moža se bo vršil danes pop. ob 4. uri. N. p. v. m. KRONBERG Zopet dva dečka Ko sta dva dečka iz Kronberga iskala po Panovcu gnezdi, sta zadela ob granato, ki ju je ranila. Oba sta se pripeljala v goriško bolnišnico, kjer se bosta zdravila. SOLKAN Leban Anton, ki je uslužben pri žagi, je prišel pod tram, oziroma tram je ušel nanj in mu zlomil levo nogo. Zeleni križ je prišel ponj in ga odpeljal v bolnišnico. GRGAR Naš domačin Pavšič Rudolf je peljal po noči voz drvi v Gorico. Bila je temna noč. Stopal je zraven voza. Ker pa cesta ni bila razsvetljena, je prišlo kolo na kup gramoza zraven ceste. Voz se je prevrnil in pokopal pod sabo nesrečnega voznika. Seveda je bil takoj mrtev. Kaki dve uri pozneje je prišel mimo delavec, ki je hitel na delo. Poklical je ljudi, ki so takoj vzdignili voz, a vsaka pomoč je bila zaman. Pavšič je imel zdrobljeno glavo. Truplo se je na to prepeljalo v mrtvašnico na tukajšnjem pokopališču. DOLJE PRI TOLMINU Pretep pred tribunalom Radi neznanstnih vzrokov sta se na novega leta dan 1925. stopla na cesti, ki veže Gabrije in Dolje v tolminski občini, Tuta Miha in Benedejič Andrej. Tako sta si jih bila naložila, da sta morala par dni ležati. Proti njunemu pričakovanju se je pa vmešala sodna oblast v to njuno popolnoma zasebno zadevo in ju obtožila. Tuta je bil pri razpravi te dni oproščen, ker mu je k temu pomagalo zadnje pomiloščenje, Benedejič je bil pa obsojen na pet mesecev in sicer pogojno, tako da sta se lahko oba skupno vrnila domov. Ali sta

si bila odpustila bunke, nismo še mogli dognati. KANAL Zeleni križ otvori v nedeljo dne 21. t. m. novo postajo in sicer v Kanalu, ki bo občinstvu na razpolago čez dan, pa tudi po noči. Vsi oni, ki bodo rabili Zeleni križ bodisi radi zdravil radi prevoza bolnikov in ponesrečencev, se bodo morali obrniti na kanalsko postajo, in bo goriška centrala sprejemala prošnje s Kanalskega le potom svoje podružnice v Kanalu. AVČE. Na licu mesta preiskuje te dni orožniški poročnik iz Gorice vzroke vznemirjenja, ki so se polastile naše vasi: zadeva pokopališča, pretepa Erjavca, zaprtja Kovačiča, nevolje proti občinskemu tajniku, preiskav, zaprtja prosvetnega društva itd. Ljudstvo je pri nas mirno, jako mirno, morda še bolj mirno kot drugod. Prav ničesar ni noben naš človek zagrešil proti oblasti, ničesar ruval proti njej, niti ne govoril, skratka pri nas je teklo življenje istim kolosekom kot drugod. In vendar v Ročinju, Levpi, Kalu, Lemu, Lokavcu, Banjšici, Kanalu, povsod naokoli teče življenje mirno naprej samo pri nas je vzburljivo. Nekdo hoče ustvariti neke vrste nesporazumljenja med nami in oblastmi. Mi iz Avč smo enaki ljudje kot povsod drugod naokoli, in vendar drugi imajo mir mi ne. Je torej nujna možnost, da živi med nami element razprtja in nemira, ki si želi preiskav in nemirnih razmer v naši vasi. Oblasti preiskujejo in žele, da bi se povrnil mir v našo vas, da bi izginilo nezaupanje, da bi se ponovile iste razmere mirnega sožitja kot so vladale pred dvema letoma. O, prav lahka naloga zanje. Odstranijo naj kar tistega, ki povzroča vse te nepačne alarme, tistega, ki nas slika drugače ne kot so naši sosede. Potem ne bo treba več preiskav. NABREŽINA. Dramatični odsek »Javne ljudske knjižnice« v Nabrežini naznanja, da priredi na Velikonočni ponedeljek ob 5. popoldne ljudsko igro s petjem v treh dejanjih in sedmih slikah. »Krivoprišežnik«. Ta igra je ena najlepših ljudskih iger, zato vabimo že sedaj vse občinstvo ob blizu in daleč, da prihihi ta dan prisostvovati tej predstavi. — Odbor. IZ UŠNIKA. Redkokdaj se sliši v javnosti ime naše vasi. Svoje ime ima po potoku, vijočem se ob državni cesti. Hiše so raztresene po par sto metrov druga ob druge tudi ob dr. cesti in pripadajo posameznim frakcijam: Selu Kozarščam in Ciginju. Da pa prebivalci nismo tako raztreseni kakor vasi pripadajoče hiše nam priča naše nedavno ustanovljeno izobraževalno društvo »Prosvetni krožek«, ki je kljub svoji kratki dobi pokazalo velik napredek na prosvetnem polju. Člani marljivo obiskujejo društveno sobo; čitajo knjige in se tudi udeležujejo predavanj, katera so bila do sedaj tri. Jeseni nam je pridaval č. g. Kodermac o vzgoji. G. Šavli nam je ob tej priliki dopustil orisati slov. slovstvenike in literaturo, in min mes. nam je zopet predaval č. g. Kodermac o alkoholu. V kratkem bomo imeli predavanje s strani Zv. prosv. društva iz Gorice, o čemer bomo ob priliki natančneje poročali. Uprizorjeni sta bili min. leta tudi dve predstavi, in sicer »Razvalina življenja« in »Lovski tat«, kateri sta prav dobro izpadli. Če vzamemo v pregled krajevne raz-

(Dolge na IV. strani)

Poslano*)

Rogaška Slatina najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredne, nizke cene. Zahtevajte prospekte. (391)

Ker se zapre prodajalna železnine in kovin v ulici Carducci št. 22, prosimo cenj. odjemalce, da se služijo od sedaj naprej v naši prodajalni Corso - Via S. Lazzaro - Via S. Caterina. (342) SOCIETA' ADRIATICA FERRAMENTA E METALLI

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon velja.

Tržaško pogrebno društvo pri Sv. Jakobu vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil prihodnjo nedeljo, dne 28. t. m. ob 4. popoldne v prostorih otroškega vrtca (Kjarbola Zg. 11) po sledečem dnevnem redu: 1) Nagovor predsedujočega; 2) Poročila blagajnika, tajnika in pregledovalcev računov; 3) Dopolnilna volitev odbora in nadzornišva; 4) Slučajnosti. (393)

MALI OGLASI

KOLA, dirkalna, novo, se proda po zmerni ceni. Via Francesco Rismondo 12, I. d. sen. Petrovič. 383 MLADENIČA se sprejmeta na hrano in stanovanje. Via dell'Istria 77, pritl. 385 FOTOGRAFSKEGA pomočnika sprejme takoj foto »Helios« Idria. 391 FOTOGRAFIČNI aparat 18x24 s 3 chassis in drugimi 13x18 s 6 chassis, oba popolna, železno stružnica za les in železo, več komadov mizararskega orodja in ročni mlin za žito, proda Josip Trebec, Sežana 94. 384 DVA majhna kosa zemljišča, za zidanje, po L. 20.— meter na prodaj v via Commerciala. Voda, plin in razgled na morje. Pojasnila: Vico delle Rose 7, gostilna Černigoj. 390 VSAKOVRSNO POHIŠTVO se prodaja po najnižjih cenah, novo in staro, železne postelje, šufte, blazine, spalni divani itd. Zaloga pohištva, Gorica, Via Duomo 4 pri veliki cerkvi.

HIŠA z zemljiščem in trtami se da v našem. Guardiella-Farneto 1183, Lavrenčič (pri Škerbci). 382 TRTE, cepljene, prvo in drugovrstne in dveletne za latnike, murve in drugo sadno drevje, prodaja Rudolf Tavčar, Ivanjigrad p. Komen na Krasu. 381 PRIZMATIČNE daljnogledne kupuje Giusto Hirsch, optik, via Mazzini 36, Trst. 392 PIANINO, koncerten, križane strune, krasen glas, se proda za 3500.— Chiozza 8/II. 398 PIANINI novi, križane strune, največje jamstvo, se prodajo po ugodnih cenah. Solitario 25/III. 399 DRAŽBA 28. marca, ob 10. uri nji v trtnic Krtnova. Pojasnila daje notar v Sežani. 400 34 LETEN mladenič išče družabnico ali družabnika z 10 12.000 za uspešno podjetje. Ponudbe pod 10.000 na upravništvo 395 BABICA, diplomirana sprejema noseče. Govori slovensko. Bodulich, Madonna del Mare št. 19/II. 393 IZKUŠENA babica sprejema noseče. Via Chiozza 50, pritl. 397 SOBA se odda boljše gospodu. Naslov pri upravništvu. 401 STENICE uničujemo po stanovanjih in prodajamo uničujoče sredstvo v steklenicah proti stenicam, kuhinjskim ščurkom, bolham in drugim škodljivim mrčesom domačih živali. Zavod za dizinfekcijo Via Rossetti 2. 394 STROJNIKA popolnoma sposobnega popravljanja lesnih strojev Valgatter Spalgatter in cirkularnih žag sprejme Anton Rizzatto v Ajdovščini. 396 MOTOR na paro Breitfeld 65 H. P. in kotel tipa Cernavaglia, 10 atmosfer, površina 40, oba iz tovarne Breitfeld Danek & Co v Cehhan-u, skoraj nova, iz leta 1913, se prodata. Pojasnila daje žaga Anton Rizzatto v Ajdovščini. 396 G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 77-81, uvoz izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vrec ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 191 MOTORNO KOLO Indian-Scout s sidecarom, z električno napravo, skoraj nov, izhoren, se ugodno proda. Garage Cermusch, Fabio Severo 73 — Trst. 377 ZOBODRAVNIŠKI ATELJE, Robert Berka Gorica, sedaj Corso Verdi 36. - Lastnik se je specializiral na Dunaju. Bil več let asistent zobozdravnika dr. Pikla. Laboratorij otvoren že 1918. Sprejema od 9. do 12. in od 2. do 6., ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. 253 BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Emerschitz-Sbaizero, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica), lastna vila, telefon 20-64. 220 VODA »DELL'ALABARDA« PROTI IZPADANJU LASI, steklenica po L 6 se dobiva samo v lekarni »Castellonovich« Trst, Via Giuliani 42. 357 BABICA, avtorizirana, sprejema noseče, Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 290 TRGOVSKEGA POMOČNIKA, 17-18 letnega za mešano stroko, išče za takoj gosp. Sandali, Lupoglava, Lupoglano — Istra. Hrana in stanovanje pri družini. 379 PRSI SIRUP priporočljiv proti kroničnemu kašlju in bronhialnim afekcijam. Steklenica za odrasle L 7.50, za otroke L 5.—. Dobiva se samo v lekarni Castellonovich, Trst, Via Giuliani 42. 389 MOTOCIKLI Guzzi - Ariel - Harley-Davidson, modeli 1926, najpopolnejši. Takojšnje oddaje. Obiščite izključno zastopstvo Cremascoli - S. Giacomo in monte št. 20. 157 GLASOVIRJE, harmonije, orkestrone itd. v vsakem stanju popravila in uglašuje Petar, Gorica, via Corno 17, II. 94 ŽIVINOZDRAVNIŠKA SREDSTVA proti vsaki živalski bolezni se dobijo v lekarni Castellonovich, Trst, Via Giuliani 42. 387 via Giuliani 42. 388 ŠOFER išče službe, če mogoče na deželi. Govori oba jezika. Naslov pove goriška uprava. 346 BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Via Madonnina 10/II. 354 POMLADNO ZDRAVLJENJE. Trpoški sok (Sciroppo di salsapariglia) izdelan v lekarni Castellonovich, Trst, via Giuliani 42, posebno priporočljiv za starejše proti poštenju žil, ker vsebuje joduro in je vsled tega izborna čistilno in krepično vich. 372

PODLISTEK

JULES VERNE: (31) Skrivnostni otok »Ali me morete razumeti brez prevelikega napora, Cir? je vprašal poročevalec. — Da, je odgovoril inženir. — Meni se zdi, mu je mornar presekala besedo, da vas bo gospod Smith veliko lažje razumel, če se bo prej sprijaznil s to mesnatno hladetino. — Da, da, imamo jo, gospod Cir,« je pristavil in mu ponudil košček hladetnine, pomešane z razrezanim mesom. Cir Smith je povzli nekaj koščkov terasovega mesa, a ostaneč so si razdelili ostali med seboj. Bili so hudo lačni in malo jim je bilo. »Dobro, je rekel mornar. Živil imamo v izobilici v kaminih, takaj vidite, gospod Cir, da imamo na južni strani hišo s sobami, spalnicami, z ognjiščem, a v shrambi nekaj ducatov ptic, ki jih naš Harbert nazivlje kurukuse. Nočilnica za vas je že napravljena, in kakor hitro boste dovolj pri moči, vas prenesemo v naše stanovanje.

S potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nadvse ljubljeni oče, brat, stric in dolgoletni župan, gospod

Matija Fatur

danes, dne 19. marca ob 24. uri, previden s svetimi tolažili, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil v nedeljo, dne 21. marca, ob 16. uri, iz hiše žalosti na domače pokopališče.

ZAGORJE NA PIVKI, dne 19. marca 1926. (390)

ŽALUJOČI OSTALI.

Odlikovano Novo pogrebno podjetje Corso V. E. III št. 47.

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je sinoči naša preljubljena hčerka, sestra ožir. svakinja

Ivanka Trampuš

v cvetoči dobi 24 let, mirno za večno preminula.

Pogreb blagopokojnice se bo vršil iz hiše žalosti ul. Massimo D'Azeglio št. 4 v ponedeljek 22. t. m. ob 14.30.

TRST, dne 21. marca 1926.

Josip, oče. Marij, brat. Marija, sestra. Lina roj. Kralj, svakinja.

Odlikovano Novo pogrebno podjetje Corso V. E. III, 47.

ZAHVALA

Podpisani, ganjeni ob tolikih dokazih iskrenega sočutja ob priliki nemadomestljive izgube nepozabnega nam soproga, očeta, tasta

Franca Tomažič

izražamo tem potom našo največjo hvaležnost vsem onim blagim, ki so bodisi s poklonitvijo cvetja, s spremstvom na zadnji poti ali na katerisibodi drug način hoteli izkazati zadnjo čast milemu pokojniku.

V TRSTU, dne 20. marca 1926.

Žalujoče rodbine TOMAŽIČ.

Vse

ZADNJE NOVOSTI

mode, tu- in inozemskih v

BLAGU IN SVILENINAH

v svetlih pastelnih barvah, kakor tudi v vseh stopnjah barv in modernih risb

Corso V. E. III, 16 TRST Corso V. E. III, 16

ÖHLER

— Hvala, prijatelj, je odgovoril inženir: Se uro ali dve, pa se napotimo... Sedaj pa pripovedujte, Spilett.

Poročevalec mu je povedal, kaj se je zgodilo. Pripovedoval mu je dogodek, ki so bili Ciru Smithu popolnoma neznani. Povedal mu je, kako je zrakoplov padel ter jih vrgel na nepoznano, zapuščenno zemljo, dalje, kako so našli kamine, kako so iskali inženirja, opisal je Nabovo udanost in Topovo razumnost, kateri so dolžni hvalo itd.

— Toda, je vprašal Cir Smith s slabotnim glasom, ali ste me pobrali na obrežju?

— Ne, je odgovoril poročevalec.

— In me niste vi spravili v to jamo?

— Ne.

— Kako daleč od kletči se nahaja ta jama?

— Približno pol milje, je odgovoril Pencroff, in če se vi temu čudite, g. Cir, vam povem, da se nismo mi nič manj čudili, ko smo vas tu zagledali.

— To je zares prav čudno, je rekel inženir, katerega duh je oživel in se začel zanimati za vse podrobnosti.

— Ali nam morete povedati, kaj se je zgodilo z vami, ko vas je valovje odneslo? je vprašal mornar.

Cir Smith je napenjal spomin. Toda ni vedel mnogo povedati. Morje ga je izrgalo iz omrežja zračne ladje. Najprej se je pogreznil v vodo nekaj sežnjev globoko. Ko je prišel zopet na morskno površje, je skozi poltemo zagledal poleg sebe živo bitje, ki se je gibalo. Bil je Top, ki je skočil za njim, da bi mu pomagal. Ko je odprl oči, ni videl več zrakoplova, ki je svignil kvišku kakor puščica, ko je Top skočil v vodo. Bil je sredi srditih valov in najmanj kake pol milje daleč od obrežja. Plavajoč se je boril proti valovom. Top ga je držal za obleko; tedaj ga je zagrabil šumeč tok ter ga zavlekel proti severu in po polurnem, obupnem naporu se je pogreznil v vodo in povlekel v globoko tudi Topa. Od tistega trenutka pa do tedaj, ko je prišel k zavesti v naročju svojih prijateljev, se ničesar več ne spominja.

— Vendar pa vas je voda gotovo vrgla na suho in imeli ste še toliko moči, da ste se privlekli do sem, zakaj Nab je našel sledove vaših korakov, je rekel Pencroff.

— Tako bi se zdelo, je odgovoril inženir zamišljeno. In na tem obrežju ste našli človeške stopinje?

— Sledove stopinj, je rekel poročevalec. Toda če je slučajno kdo prišel, da vas reši smrti, čemu bi vas izrgal valovom in vas potem zapustil?

mere, in vidimo po pol ure in še več od-
daljene člane, moramo priznati njih vztraj-
nost in poštovanost, ker so kljub naj-
hujšemu mrazu in slabemu vremenu zim-
skih večerov obiskovali društveno sobo in
se vadili v igranju. — Le tako naprej!

Zeleli bi bilo, da bi tudi pri prihodnjem
sklepu tozadevne bilance ne zaostajali,
temveč beležili še večji napredek. Živjeto!

DAROVİ

Na inicijativo g. Jug-a po končani po-
jedini pristnih klobas in dobre kapljice
kraškega terana, podarjenega družbi od g.
Vouka v Brdu pri Tomaju, ter videč, da g.
Vouk noče nikake odškodnine, se je zbralo
za Sol. društvo L. 42. Ker se pa g. Vouk ni
udeležil pojedine, ga je strogi sodnik kaz-
noval z globo L. 5; skupaj L. 47. — Srčna
hvala vsem darovalcem!

Plačali so za listke Sentiakobske po-
družnice Solskega društva sledeči gg.:
Lorenc Stipe L. 10, dr. Kajin 10, Fran Krav-
os L. 10, Kovačič 5, dr. J. Wilfan 10, dr. Ze-
leznik 10, Zorko Lerman 10, Rudolf Fer-
luga 10, Cerkvenik Fr. 10, Kjuder Ignac 5,
inž. A. Čok 5, Bidovec 10, Besednjak I. 10,
Glavič K. 5, Bratos Michele 5, Renko F. 10,
Ravbar A. 10, Prelog J. 15, Merhar J. 10,
Kandare A. 10, Gombac 10, Maurić F. 10,
Greg. Zidar 10, Leop. Kuret 15, Strancar
H. 5, Gosp. društvo pri "Tirolcu" 25, Stekar
Iv. ml. 10, Pečar A. 10, Stekar Iv. st. 5,
Jos. Cesar 10, Vrh Vinc. 15, Blažič M. 10,
Božič Jos. 10, kons. društvo "Jadran" 30,
Svab M. 5, Del. kons. društvo 50, Drago
Ukmar 20, N. N. 100, Jadranska plovitba
L. 15, Dalmatija 15, dr. Just Pertot 10, dr.
Rismondo 10, dr. Starč 10, Mahorskih Iv.
L. 5, Sosich A. 15, Birska vd. Ana 5, Kandare
Fr. 10; skupaj L. 625; poprej L. 1685, skupaj
torej L. 2310.

V počastitev spomina blagopokojnega
Franca Tomažič daruje Anton Ekar L. 10
podružnici "Sol. Dr." pri sv. Jakobu. De-
nar hrani predsednik.

V počastitev spomina blagopokojnih An-
gela Dekleva in Alojzija Kodrič daruje
družina Sorn L. 10 podružnici Sol. Dr. pri
sv. Jakobu.

Srčna hvala!

Darovi za Dijaško kuhinjo v Gorici.

V Kadrgu: Janez Anton L. 2, Janez
Jakob I. Kutin Ant. 1, Leban Ant. 1, Klo-
bučar Fr. 1, Jarc Mat. 3, Rutar Jožef L. 2,
N. N. 1, N. N. 1, N. N. 1, Ivančič Al. 5, N.
N. 5, Rutar M. 3. — V Libušnjem:
Sivec Ur. 5, Gregorič An. 5; — V Krnu:
Rutar M. 2, Gregorič Jak. 1, Kragelj El. 1,
Rutar Iv. 1, Sivec Ter. 3.50, Rutar J. 1, Ru-
tar J. 1, Rutar Ant. 2, Gregorič Jožefa 1,
Gregorič Mar. 1, Gregorič Jož. 1, Gregorič
Jak. 0.50, Gregorič Rutar 0.40, Kutin Neža
L. 0.20, Savli M. 0.50, Rutar Al. 1, Rutar
Ana 1, N. N. 2, Sivec Iv. 1, Sivec Jan. 1.
— V Zabčah: Uršič Ant. 5, N. N. 2, na-
nega fiziola kg 33. — V Tolminu: Rutar
Fr. 2.50, Vrtovec Pavl. 2, Gabršček M. 5,
Oblesček Mar. 10, Klemente Mar. 2. — V
Kobaridu: Urbančič Fr. 5, Carli Al. 5,
Rutar A. 10, Klinkon K. 5, Miklavč F. 5,
Miklavč Dori 2, Skalin Mir. 5, Pertot R. 5,
Ručna Tilka 5, Cimprič Roza 5. Skupaj
L. 143.60 in 33 kg fiziola. Tej vsoti je dodal
Arčon Albert L. 5.

Spominjajte se ob vsaki priliki 'Dijaške Matice'

Loterijske številke izžrebane dne 20. marca 1926.				
BARI	69	6	88	57 29
FIRENZE	41	43	42	79 10
MILANO	30	33	35	89 64
NAPOLI	30	9	49	27 70
PALERMO	86	36	46	39 32
ROMA	1	37	85	81 15
TORINO	47	50	67	68 65
VENEZIA	13	40	37	86 5

LISTNICA UREDNIŠTVA.
G. Anton Jug, krojač iz Maribora, ki je
pred kratkim prispel v Trst, je naprosen,
da dvigne v upravištvu "Edinosti" pismo,
ki je naslovljeno nanj.

Specijalizirani urad

Rag. Giuseppe Bellizzi 392

Via Tizziano Vecellio štev. 9, I. nastr.

Vojna odškodnina. Rekvizicije in terjatve
napram Avstro-Ogrski. Konsulence, priži-
vi, likvidacije, konkordati, pravna pomoč.
Dovolitev in odpoved državljanstva. Obno-
va, dovolitev, prenos vsakega dovoljenja.
Vojaske zadeve; vojaške in civilne pokoj-
nine. Konzulencia in priživi v davčnih za-
devah. Operacije za hipotekna posojila,
ypisi in izbrisi. Administrativne vloge na
kompetentna ministrstva v Rimu. Konzul-
larne zadeve z inozemstvom. Ustanovitve
družb; delitev med drugimi; sestava letnih
računov. — Govori se slovensko.

**Zalega neprekosljivih
ŠIVALNIH STROJEV**
I. R. I. Mundlos
CERVELLINI
Trst — Via Muratti — Trst 4
Tip "Central" s tuljavo, pedalom, podstav-
kom L. 620. — z jamstvom. 160

Odliokovana čevljarnica
GIOVANNI LEKAN - TRST
Via Giulia št. 7
izvršuje vsa dela s popolno eleganco za moške, ženske in otroke.
Specijaliteta ortopedičnih nogavic in prepletenih sandalov (opank).
Prodajalna ročnega in prvovrstnega tovarniškega blaga po zmernih cenah.

Finančno stanje Delavskih zadrug na koncu leta 1925

Te dni je prefekturni komisar Delav-
skih zadrug za Trst, Istro in Furlanijo
kom. dr. Vendittelli odobril bilanco za
leto 1925, katere se je zaključila s čistim
dobičkom v znesku 633.724.46 lir.

V preteklem letu so Delavske zadru-
ge prodale blaga za 74.627.823.60 lir,
torej za 14.998.521.14 lir več kakor leta
1924, kar dokazuje, da se je delo v od-
delkih prodaje na debelo in na drobno
v minolem letu dobro razvilo.

Med aktivami Delavskih zadrug je
treba omeniti zvišanje fondov blaga-
nice za 495.359.34 v primeri z bilanco za
leto 1924; znižanje vrednosti blagovne-
ga inventarja za 868.314.65 lir; znižanje
računa o nepremičninah za 909.239.14

radi prodaje hiše št. 20 v ulici XX Set-

tembre, po kateri so se uradi Delavskih

zadrug osredotočili v sedežu v ulici

Cesare Battisti.

Med pasivami nahajamo v bilanci

med drugimi sledeče postavke: Vloge

prihrankov izkazujejo porastek 391 ti-

soč 471.35 lir; dolgov napram tretjim

so se znižali za 2.109.953.87.

Po izračunu dobička poslovanja iz le-

ta 1924 na račun redne in specialne

rezerve znaša sedanje premoženje De-

lavskih zadrug 2.390.956.56 lir, od teh

1.633.816.84 vplačanega kapitala.

V smislu sklepa vodstva se razdeli

konsumentom 1% tna dividenda na na-

kupce, ki so se izvršili v letu 1925.

V naslednjem podajamo bilanco kon-

cem 1. 1925:

Splošna bilanca decembra 1925.

AKTIVA STANJE PREMOŽENJA.

	L	c.
Gotovina v blagajni	318.350-20	
Dispozicija pri bankah in pri uradih pošto- hranilnega računa	1.246.575-39	59
Blago		80
Pohištvo, potrebščine, stroji, vozila, konji		9.946.239
Poslopja in stavbna zemljišča		2.249.921
Terjatve		2.708.302
Vrednostni papirji, deleži in kavcije		2.610.165
Predplačane najemnine		842.065
Naročeni računi		80.263
Dobiček		179.984
	20.181.866	48

PASIVA

	L	c.
Vloge v hranilnicah	5.576.574	50
Vknjižbe	90.000	
Upniki	10.875.301	26
Vplačana družbena glavica	1.633.816-84	
Rezervni sklad: po pravilih	325.112-77	
posebni	268.851-30	
davkovni	163.175-65	
Družbeno premoženje	2.390.956	56
Socijalni sklad za nameščence	285.335	35
Naročeni računi	179.984	35
Dobiček	633.724	46
	20.181.866	48

Boržna poročila.

DEVIZE:
Trst, 20. marca Amsterdam od 990. — do 1000. —
Belgija od 99. — do 102. —; Pariz 89 25 do 89 75
London od 121. — do 121 10; New York od 24 80
do 24 90; Španija od 349. — do 353. —; Švica od
473 30 do 481. —; Atene od 34 50 do 35 50; Berlin
od 5 1. — do 5 5. —; Bukarest od 10 25 do 10 75
od 73 50 do 74. —; Ogrska od 0 347 do
0 351; Dunaj od 850 do 854; Zagreb od
43 80 do 44. —
Renezijske obveznice 70 25.

VALUTE:
Trst, 20. marca Avstrijske kroge od 60 46 do
00 52; dinarji od 43 50 do 44. —; dolarji od 24 80
do 24 90; novci po 20 frankov od 24. — do 27. —
funt sterling od 120 80 do 121. —.

Razglas.

Stavbna zadruga v Prečniku

r. z. z. z.

vabi vse svoje člane, da se udeležijo seje

IV. rednega občnega zbora

ki se vrši

dne 28. marca t. l. ob 8. uri zjutraj v

zadružnih prostorih

s sledečim dnevnim redom:

1. Odobritev računskega zaključka za l. 1925.

2. Izvolitev vodstva in nadzorstva.

3. Slučajnosti.

ODBOR.

V slučaju nesklepnosti prvega sklicanja

se vrši po dveh urah drugi občni zbor, ki

se vrši ob vsakem številu.

radi prodaje hiše št. 20 v ulici XX Set-

tembre, po kateri so se uradi Delavskih

zadrug osredotočili v sedežu v ulici

Cesare Battisti.

Med pasivami nahajamo v bilanci

med drugimi sledeče postavke: Vloge

prihrankov izkazujejo porastek 391 ti-

soč 471.35 lir; dolgov napram tretjim

so se znižali za 2.109.953.87.

Po izračunu dobička poslovanja iz le-

ta 1924 na račun redne in specialne

rezerve znaša sedanje premoženje De-

lavskih zadrug 2.390.956.56 lir, od teh

1.633.816.84 vplačanega kapitala.

V smislu sklepa vodstva se razdeli

konsumentom 1% tna dividenda na na-

kupce, ki so se izvršili v letu 1925.

V naslednjem podajamo bilanco kon-

cem 1. 1925:

Splošna bilanca decembra 1925.

AKTIVA STANJE PREMOŽENJA.

	L	c.
Gotovina v blagajni	318.350-20	
Dispozicija pri bankah in pri uradih pošto- hranilnega računa	1.246.575-39	59
Blago		80
Pohištvo, potrebščine, stroji, vozila, konji		9.946.239
Poslopja in stavbna zemljišča		2.249.921
Terjatve		2.708.302
Vrednostni papirji, deleži in kavcije		2.610.165
Predplačane najemnine		842.065
Naročeni računi		80.263
Dobiček		179.984
	20.181.866	48

PASIVA

	L	c.
Vloge v hranilnicah	5.576.574	50
Vknjižbe	90.000	
Upniki	10.875.301	26
Vplačana družbena glavica	1.633.816-84	
Rezervni sklad: po pravilih	325.112-77	
posebni	268.851-30	
davkovni	163.175-65	
Družbeno premoženje	2.390.956	56
Socijalni sklad za nameščence	285.335	35
Naročeni računi	179.984	35
Dobiček	633.724	46
	20.181.866	48